

VENDIM
Nr. 34, datë 17.3.2026

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Fiona Papajorgji	kryetare;
Marsida Xhaferllari	anëtare;
Sonila Bejtja	anëtare;
Sandër Beci	anëtar;
Ilir Toska	anëtar;
Genti Ibrahim,imi,	anëtar;
Marjana Semini	anëtare;
Asim Vokshi	anëtar,

me sekretare Farisja Idrizaj, në datën 17.3.2026 mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve çështjen nr. 13 (Sh) 2025 të Regjistrimit Themeltar, që u përket:

KËRKUESE: Shoqëria “Raiffeisen Bank” sh.a., përfaqësuar nga avokati Gerhard Velaj, me prokurë.

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

Shoqëria “A&B Group” sh.p.k., në mungesë.

Drejtoria e Përgjithshme e Doganave Tiranë, në mungesë.

Dega Doganore Vlorë, në mungesë.

Drejtoria Rajonale Tatimore Vlorë, në mungesë.

Drejtoria e Tatimpaguesve të Mëdhenj, Tiranë, në mungesë.

Shoqëria “Heineken Breweries B.V.”, në mungesë.

Bukurie Haxhiraj, përfaqësuar nga avokate Denaida Zanaj, me prokurë.

Administratori i falimentimit Rapo Xhaferaj, në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr. 00-2024-5056, datë 18.12.2024, të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 15, pika 1, 16, pika 2, 17, 41, 42, 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; nenet 27, 28, 29, 30, 31 dhe 71/a të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (*Ligji Organik i Gjykatës*).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Asim Vokshi, mori në shqyrtim pretendimet e kërkuases, shoqërisë “Raiffeisen Bank” sh.p.k. (*kërkuesja*), që ka kërkuar pranimin e kërkesës, parashtrimet e subjektit të interesuar Bukurie Haxhiraj, e cila ka kërkuar rrëzimin e kërkesës, konstatoi mungesën e prapësimeve me shkrim të subjekteve të interesuara, shoqërisë “A&B Group” sh.p.k. (*shoqëria debitore*), Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave Tiranë (*DPDT*), Degës Doganore, Vlorë, Drejtorisë së Tatimpaguesve të Mëdhenj, Tiranë (*DTM*), shoqërisë “Heineken Breweries B.V.”, administratorit të falimentimit Rapo Xhaferaj (*administratori i falimentimit*), si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkuesja është kreditore e shoqërisë debitoare me ish-administratore shtetasen Bukurie Haxhiraj, për të cilën Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë, seksioni tregtar, me vendimin nr. 1758, datë 6.11.2014, ka vendosur hapjen e procedurës së falimentimit, për shkak të paaftësisë paguese dhe caktimin e administratorit të falimentimit. Ky vendim ka marrë formë të prerë.

2. Në vijim të procedurës së falimentimit, në datën 23.3.2016 është zhvilluar mbledhja e raportimit me kreditorët sipas nenit 124 të ligjit nr. 8901, datë 23.5.2002, “Për falimentimin”, të ndryshuar (ligji për falimentimin), në fuqi në kohën e hapjes së procedurës së falimentimit, e cila ka vendosur mbylljen e aktivitetit të shoqërisë debitoare dhe kalimin e saj në likuidim, me qëllim shlyerjen e kreditorëve.

3. Pas vendimmarrjes së mbledhjes së kreditorëve për mbylljen e aktivitetit të shoqërisë debitoare dhe kalimin e saj në likuidim, administratori i falimentimit dhe kreditorja, DPDT-ja, Dega Vlorë, i janë drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë, seksioni tregtar, me kërkesë për vazhdimin e procedurave të falimentimit, me pretendimin se vendimmarrja e mbledhjes së kreditorëve e datës 23.3.2016 është në kundërshtim me interesat e përbashkëta të kreditorëve, si dhe kërkuesja, në cilësinë e kreditores së siguruar, nuk ka të drejtë vote për vendimmarrjen për riorganizim ose likuidim të shoqërisë debitoare në falimentim.

4. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë, seksioni tregtar, me vendimin e datës 29.9.2016, ka vendosur rrëzimin e kërkesave, me arsyetimin se ka qenë ajo gjykatë që ka caktuar mbledhjen e kreditorëve të shoqërisë debitoare në falimentim, në mënyrë që të diskutohej analiza ekonomiko-financiare e kësaj të fundit, përgatitur nga administratori i falimentimit, si dhe të diskutohej propozimi i tij për të mundësuar përgatitjen e një plani riorganizimi të shoqërisë, por, në përfundim të mbledhjes, plani i riorganizimit është refuzuar nga kreditorët. Sipas asaj gjykate, bazuar në nenin 63 të ligjit për falimentimin, vendimi i marrë nga kreditorët në mbledhjen e datës 23.3.2016 është i vlefshëm për sa kohë shuma e pretendimeve të kreditorëve në favor të vendimit është më e madhe sesa gjysma e shumës së përgjithshme të pretendimeve të kreditorëve me të drejtë vote. Në përfundim, edhe pse nga shoqëria debitoare u kërkua që të vendosej riorganizimi i saj, bazuar në parashikimet e neneve 180 e vijuese të ligjit për falimentimin, në mungesë të vendimit të kreditorëve për përpunimin nga ana e administratorit të një plani dhe të paraqitjes së një plani riorganizimi nga debitori, pavarësisht kohës së dhënë nga gjykata (nga mbledhja e datës 9.6.2016 deri në mbledhjen e datës 29.9.2016), ajo gjykatë ka vlerësuar se nuk mund të marrë në shqyrtim një pretendim të pabazë. Kundër këtij vendimi kanë paraqitur ankim kreditorja, DPDT-ja, dhe administratori i falimentimit, të cilët kanë kërkuar ndryshimin e vendimit dhe pranimin e kërkesave.

5. Gjykata e Apelit Vlorë, me vendimin nr. 185, datë 23.11.2016, ka vendosur ndryshimin e vendimit të gjykatës së shkallës së parë, pranimin e kërkesës së administratorit të falimentimit, prishjen e vendimit të mbledhjes së kreditorëve të datës 23.3.2016 dhe pranimin e kërkesës për paraqitjen e një plani riorganizimi të shoqërisë debitoare në falimentim, pasi vendimi i ankimuar është rrjedhojë e zbatimit dhe interpretimit të gabuar të ligjit, si dhe mosvlerësimit të drejtë të provave të administruara. Sipas gjykatës së apelit, vendimmarrja e gjykatës së shkallës së parë

është në kundërshtim me dispozitat e ligjit për falimentimin, pasi e ka lejuar kërkuiesen të marrë pjesë në votimin për riorganizimin, ose likuidimin e shoqërisë debitoare në falimentim, ndërkohë që ajo, në cilësinë e kreditores së siguruar nuk ka të drejtë vote, referuar nenit 64 të ligjit për falimentimin, për më tepër që pjesëmarrja e saj në votim është kundërshtuar nga administratori i falimentimit dhe kreditorët DPDT-ja, Dega Vlorë e DTM-ja, Tiranë. Në të tilla kushte, në rast mosmarrëveshjeje të palëve për të drejtën e votës, ligji ka parashikuar se është gjykata e falimentimit ajo që vendos nëse ka të drejtë të votojë ose jo dhe, sipas gjykatës së apelit, nuk ka rezultuar që nga gjykata e zakonshme të jetë marrë vendim për lejimin e kësaj kreditoreje për të marrë pjesë në votim. Për më tepër, sipas asaj gjykate, edhe nëse do të vlerësohej i vlefshëm votimi i datës 29.9.2016, shuma që pretendojnë kreditorët që kanë votuar pro është më e madhe sesa shuma që pretendon kreditorja e siguruar që votoi kundër, ndërkohë që në të dyja mbledhjet e kreditorëve është votuar në favor të riorganizimit të shoqërisë debitoare dhe jo për likuidimin e saj, pasi, referuar edhe analizave ekonomiko-financiare të shoqërisë debitoare të paraqitura nga administratori i falimentimit, është konfirmuar se shoqëria debitoare ka aktivitet fitimprurës dhe premisa të kënaqshme për vazhdimin e veprimtarisë dhe realizimin e fitimeve. Në përfundim, ajo gjykatë, ndërsa ka konkluduar për pavlefshmëri të vendimit të marrë nga kreditorët në mbledhjen e datës 23.3.2016 për likuidimin e shoqërisë debitoare, ka vlerësuar se duhet të thirret mbledhja e kreditorëve dhe administratori i falimentimit për paraqitjen e një plani riorganizimi, i cili duhet të shqyrtohet nga mbledhja e kreditorëve dhe nga gjykata. Kundër vendimit të gjykatës së apelit ka ushtruar rekurs kërkuësja, e cila ka kërkuar ndryshimin e vendimit të Gjykatës së Apelit Vlorë dhe lënien në fuqi të vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë.

6. Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2024-5056, datë 18.12.2024, ka vendosur mospranimin e rekursit të kërkuëses, me arsyetimin se ai është bërë për shkaqe të ndryshme nga ato të parashikuara nga neni 472 i Kodit të Procedurës Civile (KPC). Sipas njoftimit të subjektit të interesuar Bukurie Haxhiraj, drejtuar Gjykatës së Lartë, kjo e fundit u vu në dijeni se me vendimin nr. 443, datë 7.6.2023, të Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Vlorë është vendosur fillimi i procedurave të likuidimit të shoqërisë debitoare, për shkak të mospërmblidhjes së kushteve të riorganizimit.

7. Në datën 13.5.2025 kërkuësja i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (Gjykata) me ankim kushtetues individual, sipas objektit të tij. Në datën 10.7.2025, Kolegji i Gjykatës ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve. Me largimin nga detyra të një gjyqtari, njëkohësisht edhe relator i çështjes, asaj i është caktuar një gjyqtar tjetër si relator.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

8. *Kërkuësja*, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar se vendimet e kundërshtuara i kanë cenuar të drejtën për proces të rregullt ligjor, të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, në drejtim të së drejtës së aksesit substancial të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor, pasi Gjykata e Lartë nuk u ka dhënë përgjigje përfundimtare dhe të arsyetuara pretendimeve të kërkuëses për zbatimin e gabuar të ligjit material, konkretisht dispozitave të ligjit për falimentimin në lidhje me të drejtën e votës të kreditores së siguruar. Fakti i konstatuar nga Kolegji Civil se rekursi është bërë për shkaqe të ndryshme nga ato që parashikohen në nenin 472 të KPC-së, përbën një situatë të ndryshme nga përfundimi i nxjerrë nga Gjykata e Lartë, se gjykatat më të ulëta kanë interpretuar dhe zbatuar drejt ligjin material, situata të cilat nuk mund të qëndrojnë së bashku, pasi janë kontradiktore. Gjykata e Lartë ka konkluduar se gjykatat më të ulëta kanë interpretuar drejt

ligjin, ndonëse këto të fundit kanë dhënë vendime diametralisht të kundërta ndaj pretendimeve të kërkuases, duke lënë kështu të kuptohet se gjatë shqyrtimit të rekursit Gjykata e Lartë nuk i ka pasur të qarta vendimet e gjykatave më të ulëta. Kolegji Civil nuk është shprehur konkretisht për pranimin ose jo të pretendimeve të kërkuases, por është mjaftuar vetëm me shprehje standarde.

9. *Subjekti i interesuar, Bukurie Haxhiraj*, ka pretenduar se ushtrimi i kontrollit rishikues të Gjykatës së Lartë nuk mund të konsistojë në rivlerësimin e provave, pasi bie ndesh me natyrën e gjykimit në atë gjykatë. Lidhur me pretendimin e kërkuases për keqinterpretim të ligjit për falimentimin nga gjykata e apelit, në nenin 64, paragrafi 1, të tij, është parashikuar se “e drejta e votës përcaktohet në bazë të pretendimeve të paraqitura nga kreditori dhe që nuk janë kundërshtuar nga administratori i falimentimit ose nga ndonjë kreditor me të drejtë vote” dhe, në rastin konkret, pretendimet e kërkuases janë kundërshtuar, duke i hequr në këtë mënyrë të drejtën e votës në vendimmarrjet e mbledhjes së kreditorëve. Gjithashtu, bazuar në paragrafët 2 dhe 3 të nenit 64 të ligjit për falimentimin, kreditorja e siguruar nuk lejohet të votojë edhe po t’ia japë këtë të drejtë gjykata. Kërkuases nuk i është mohuar e drejta e aksesit në gjykatë, përkundrazi, ka abuzuar me të, pasi procedura e falimentimit tashmë ka përfunduar. Aktualisht, me vendimin nr. 443, datë 7.6.2023, të Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Vlorë është vendosur fillimi i procedurave të likuidimit të shoqërisë debitore, për shkak të mospërmbushjes së kushteve të riorganizimit, fakt me të cilën është njohur edhe Gjykata e Lartë.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuases

10. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i”, dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të Ligjit Organik të Gjykatës, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të Ligjit Organik të Gjykatës, që lidhen me afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësura në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, shterimin e mjeteve juridike, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

11. Lidhur me legjitimitimin *ratione personae*, Gjykata ka pohuar se, në kuptim të neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i”, dhe 2, të Kushtetutës, individi duhet të provojë interesin e tij si në aspektin procedural, ashtu edhe në atë substancial (*shih vendimet nr. 65, datë 30.11.2023; nr. 44, datë 26.9.2023, të Gjykatës Kushtetuese*).

12. Gjykata vëren se kërkuësja ka kundërshtuar procesin gjyqësor civil në përfundim të të cilit është vendosur mospranimi i rekursit të saj, duke lënë në fuqi vendimin e gjykatës së apelit, e cila ka pranuar kërkesën e administratorit të falimentimit për prishjen e vendimit të mbledhjes së kreditorëve të datës 23.3.2016 dhe paraqitjen e një plani riorganizimi të shoqërisë debitore në falimentim. Për rrjedhojë, në aspektin procedural të këtij kriteri legjitimitimi, kërkuësja rezulton të ketë qenë palë në procesin gjyqësor të kundërshtuar. Ndërsa për sa i përket aspektit substancial të këtij kriteri, Gjykata ka theksuar se çdo individ, person fizik ose juridik, si subjekt i kushtëzuar, mund të bëjë kërkesë vetëm për çështje që lidhen me interesat e tij të drejtpërdrejtë, si dhe të provojë se në çfarë mënyre ai është cenuar në të drejtat e tij kushtetuese, pra se është viktimë e një shkeljeje dhe se pasojat nga masa/akti i kundërshtuar janë të drejtpërdrejta dhe reale për të (*shih*

vendimet nr. 29, datë 16.4.2024; nr. 44, datë 26.9.2023, të Gjykatës Kushtetuese). Në këtë kuptim, kërkesja duhet të provojë se është bartëse edhe e së drejtës kushtetuese që pretendohet se i është cenuar nga procesi gjyqësor, në përfundim të të cilit është dhënë vendimi gjyqësor objekt kërkesë.

13. Gjykata konstaton se vendimi gjyqësor i dhënë nga Gjykata e Lartë ka të bëjë me kundërshtimin gjyqësisht nga administratori i falimentimit dhe nga kreditorja, DPDT-ja, Dega Vlorë, të vendimmarrjes së mbledhjes së kreditorëve të datës 23.3.2016, që ka vendosur mbylljen e aktivitetit të shoqërisë debitoare dhe kalimin e saj në likuidim, me qëllim shlyerjen e kreditorëve. Ata kanë pretenduar se vendimi i mbledhjes së kreditorëve bie në kundërshtim me interesat e përbashkët të kreditorëve dhe se kërkesja si kreditorë e siguruar nuk ka të drejtë vote për likuidimin ose riorganizimin e shoqërisë debitoare në falimentim. Sipas gjykatës së shkallës së parë, që ka rrëzuar kërkesën për riorganizim të shoqërisë debitoare, kërkesja, në cilësinë e kreditorës ka të drejtën e votës në të gjitha vendimmarrjet e mbledhjes së kreditorëve, për sa kohë pretendimet e paraqitura nga ajo nuk janë kundërshtuar nga administratori i falimentimit ose nga ndonjë kreditor tjetër me të drejtë vote. Vendimi i gjykatës së shkallës së parë është ndryshuar nga gjykata e apelit e cila ka vendosur të pranojë kërkesën e administratorit të falimentimit për prishjen e vendimit të mbledhjes së kreditorëve të datës 23.3.2016 dhe paraqitjen e një plani riorganizimi të shoqërisë debitoare në falimentim, duke vlerësuar se kërkesja, në cilësinë e kreditorës së siguruar nuk ka të drejtë vote, referuar nenit 64 të ligjit për falimentimin. Vendimi i gjykatës së apelit nuk është gjetur i cenueshëm nga Gjykata e Lartë, e cila ka vendosur mospranimin e rekursit të kërkesës.

14. Duke pasur parasysh faktet dhe natyrën e kësaj çështjeje, Gjykata do të ndalet në verifikimin e së drejtës kushtetuese që vihet në diskutim dhe, më tej, në drejtim të pasojave që i kanë ardhur kërkesës në atë të drejtë, në kuptim të justifikimit prej saj të statusit të viktimës. Gjykata vëren, se pretendimet e kërkesës janë fokusuar në aspektet procedurale të procesit të përmbyllur me vendimin e kundërshtuar, pa arritur të evidentojë të drejtën kushtetuese me natyrë substanciale që kërkon të mbrojë përmes ushtrimit të së drejtës kushtetuese me natyrë procedurale, asaj për proces të rregullt.

15. Megjithatë, duke pasur parasysh marrëdhënien mes shoqërisë debitoare dhe kërkesës, edhe nëse do të konsiderohej se qëllimi i kërkesës është mbyllja e aktivitetit të shoqërisë debitoare dhe likuidimi i saj, ky kërkim përfshihet në konceptin e pasurisë, pra mbrohet nga e drejta e pronës private. Gjithsesi, kërkesja nuk e ka argumentuar cenimin e kësaj të drejte për shkak të vendimmarrjes së kundërshtuar, sepse, në vetvete, efektet ligjore të vendimit të kundërshtuar nga kërkesja janë mosmbyllja e aktivitetit të shoqërisë debitoare në falimentim dhe riorganizimi i saj, të cilat nuk kanë sjellë dhe as mund të sjellin ndonjë pasojë në të drejtën e pronës së saj, për sa kohë ajo, në cilësinë e kreditorës së siguruar, si mjet sigurimi për pretendimet e saj ka të drejtë të realizojë shlyerjen e detyrimit nga kolaterali në përputhje me dispozitat e zbatueshme jashtë procedurës së falimentimit (neni 35 i ligjit për falimentimin). Vendimi i mbledhjes së kreditorëve, i cili është shfuqizuar nga gjykatat, përbën një vendim të ndërmjetëm që nuk i ka dhënë zgjidhje përfundimtare procedurës së falimentimit, ndaj duket se nuk ka cenuar ndonjë të drejtë themelore të kërkesës. Në këtë kuptim, mospajtimi i kërkesës me arsyetimin e gjykatës së apelit nuk mund të përbëjë arsye të mjaftueshme për vënien në lëvizje të gjykimit kushtetues.

16. Në këtë aspekt, Gjykata vëren se vlerësimi i këtij kriteri është i ndërlidhur edhe me *kriterin e shterimit të mjeteve juridike efektive*, që përcaktohet nga neni 131, pika 1, shkronja “f”, i Kushtetutës, në kuptim të të cilit Gjykata ka pohuar se mbrojtja kushtetuese ka funksion përfundimtar dhe, si e tillë, mund të aplikohet vetëm për vendime, për të cilat kanë përfunduar procedurat gjyqësore. Kontrolli kushtetues ka natyrë subsidiare, që do të thotë se individit duhet t’i ketë shteruar mjetet dhe rrugët e tjera ligjore. Cenimi i të drejtave themelore, përfshirë atë për një

proces të rregullt ligjor, mund të pretendohet në këtë Gjykatë vetëm pasi të shterohen të gjitha mundësitë e ofruara nga sistemi i apelimeve (*shih vendimet nr. 12, datë 18.3.2025; nr. 14, datë 11.3.2021; nr. 75, datë 22.12.2015, të Gjykatës Kushtetuese*).

17. Po kështu, në jurisprudencën e Gjykatës është pranuar se përjashtimisht disa lloj vendimesh gjyqësore mund t'i nënshtrohen kontrollit kushtetues nëse plotësohen disa kritere që lidhen me pasojat e drejtpërdrejta ndaj së drejtës kushtetuese të individit. Në të tilla raste, kërkuesi duhet të provojë se shkelja e pretenduar në rastin konkret është e tillë që justifikon shqyrtimin e çështjes në nivel kushtetues, pasi ajo shkelje dhe pasojat e saj janë të tilla që nuk mund të riparohen më gjatë procesit gjyqësor në juridiksionin e zakonshëm (*shih vendimin nr. 59, datë 14.11.2023, të Gjykatës Kushtetuese*).

18. Në lidhje me përmbushjen e këtij kriteri legjitimimi, Gjykata konstaton se procesi gjyqësor i përmbyllur nga Gjykata e Lartë, i kundërshtuar nga kërkuesja, nuk ka vendosur përfundimisht për themelin e çështjes. Edhe pse vendimmarrja e mbledhjes së kreditorëve të datës 23.3.2016, që ka vendosur mbylljen e aktivitetit të shoqërisë debitoare dhe kalimin e saj në likuidim, është bërë objekt ankimi dhe gjykatat më të larta kanë dhënë vendim për të, duke e shfuqizuar, nuk rezulton që kjo vendimmarrje të ketë cenuar të drejtën substanciale të pronës. E drejta e pronës mund të mbrohej përmes procesit gjyqësor të themelit, i cili ishte ende në vijim e sipër në gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, për shkak se procedura e falimentimit nuk ishte mbyllur ende. Ndërsa siç i është bërë me dije gjykatës nga subjekti i interesuar, aktualisht me vendimin nr. 443, datë 7.6.2023, të Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Vlorë është vendosur fillimi i procedurave të likuidimit të shoqërisë debitoare, për shkak të mospërmbushjes së kushteve të riorganizimit, fakt me të cilin është njohur edhe Gjykata e Lartë. Ky fakt nxjerr në pah se e drejta e pronësisë së kërkueses është duke u trajtuar në procedura gjyqësore që kanë aftësinë juridike ta përcaktojnë dhe ta zgjidhin përfundimisht atë. Për rrjedhojë, Gjykata çmon se kërkuesja nuk legjitimohet t'i drejtohet kësaj Gjykate me ankim kushtetues individual ndaj një vendimmarrjeje që mbante në zhvillim e sipër procedurën e falimentimit dhe nuk përbënte trajtim përfundimtar të drejtave të kërkueses.

19. Në përfundim, Gjykata çmon se, mbështetur në arsyetimin e mësipërm të këtij vendimi, kërkesa është e pabazuar, për rrjedhojë duhet të rrëzohet.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e vijuese të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, me shumicë votash,

VENDOSI:

1. Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë më 17.3.2026.

Shpallur më 20.4.2026.

Kryetare: Fiona Papajorgji

Anëtarë: Marsida Xhaferllari, Marjana Semini, Genti Ibrahim, Ilir Toska, Sandër Beci, Asim Vokshi

Anëtarë kundër: Sonila Bejtja

MENDIM PAKICE

1. Në gjykimin kushtetues të çështjes që i përket kërkueses, shoqërisë “Raiffeisen Bank” sh.a., me objekt: “Shfuqizimin e vendimit nr. 00-2024-5056, datë 18.12.2024, të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë”, jam kundër qëndrimit të shumicës për rrëzimin e kërkesës, pasi vlerësoj se kërkesa duhej të ishte pranuar pjesërisht. Në mbështetje të nenit 132, pika 3, të Kushtetutës dhe nenit 72, pika 8, të Ligjit Organik të Gjykatës, që parashikojnë publikimin e mendimit të pakicës së bashku me vendimin përfundimtar të Gjykatës, parashtroj, në vijim, argumentet që mbështesin qëndrimin tim kundër.

2. Nga rrethanat e çështjes, rezulton se vendimi gjyqësor i dhënë nga Gjykata e Lartë, objekt i ankimit kushtetues individual, ka të bëjë me kundërshtimin gjyqësisht nga administratori i falimentimit dhe nga kreditorja, DPDT-ja, Dega Vlorë, të vendimmarrjes së mbledhjes së kreditorëve të datës 23.3.2016, që ka vendosur mbylljen e aktivitetit të shoqërisë debitore dhe kalimin e saj në likuidim, me qëllim shlyerjen e kreditorëve. Ata kanë pretenduar se vendimi i mbledhjes së kreditorëve bie në kundërshtim me interesat e përbashkët të kreditorëve dhe se kërkuësja, si kreditore e siguar, nuk ka të drejtë vote për likuidimin ose riorganizimin e shoqërisë debitore në falimentim. Sipas gjykatës së shkallës së parë që ka rrëzuar kërkesën për riorganizimin e shoqërisë debitore, kërkuësja, në cilësinë e kreditores, ka të drejtën e votës në të gjitha vendimmarrjet e mbledhjes së kreditorëve, për sa kohë pretendimet e paraqitura prej saj nuk janë kundërshtuar nga administratori i falimentimit ose nga ndonjë kreditor tjetër me të drejtë vote. Vendimi i gjykatës së shkallës së parë është ndryshuar nga gjykata e apelit, e cila ka vendosur të pranojë kërkesën e administratorit të falimentimit për prishjen e vendimit të mbledhjes së kreditorëve të datës 23.3.2016 dhe paraqitjen e një plani riorganizimi të shoqërisë debitore në falimentim, duke vlerësuar se kërkuësja, në cilësinë e kreditores së siguar, nuk ka të drejtë vote referuar nenit 64 të ligjit për falimentimin. Vendimi i gjykatës së apelit nuk është gjetur i cenueshëm nga Gjykata e Lartë, e cila ka vendosur mospranimin e rekursit të kërkueses, ndonëse ka marrë dijeni se me vendimin nr. 443, datë 7.6.2023, të Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Vlorë është vendosur fillimi i procedurave të likuidimit të shoqërisë debitore, për shkak të mospërmbljes së kushteve të riorganizimit.

3. Në këto kushte, kërkuësja i është drejtuar Gjykatës me ankim kushtetues individual, duke ngritur, ndër të tjera, disa pretendime për cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor, të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, në drejtim të së drejtës së aksesit substancial të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor.

4. Konkretisht, sipas shumicës, duke pasur parasysh marrëdhënien mes shoqërisë debitore dhe kërkueses, edhe nëse do të konsiderohej se qëllimi i kërkueses është mbyllja e aktivitetit të shoqërisë debitore dhe likuidimi i saj, ky kërkim përfshihet në konceptin e pasurisë, pra mbrohet nga e drejta e pronës private. Gjithsesi, sipas shumicës, kërkuësja nuk e ka argumentuar cenimin e kësaj të drejte për shkak të vendimmarrjes së kundërshtuar, sepse në vetvete efektet ligjore të vendimit të kundërshtuar janë mosmbyllja e aktivitetit të shoqërisë debitore në falimentim dhe riorganizimi i saj, të cilat nuk kanë sjellë dhe as mund të sillnin ndonjë pasojë në të drejtën e pronës së kërkueses, për sa kohë, ajo, në cilësinë e kreditores së siguar, si mjet sigurimi për pretendimet e saj, ka të drejtë të realizojë shlyerjen e detyrimit nga kolaterali në përputhje me dispozitat e zbatueshme jashtë procedurës së falimentimit (*shih paragrafin 15 të vendimit*).

5. Po kështu, sipas shumicës, vendimi i mbledhjes së kreditorëve, i cili është shfuqizuar nga gjykatat, përbën një vendim të ndërmjetëm që nuk i ka dhënë zgjidhje përfundimtare procedurës së falimentimit, ndaj duket se nuk ka cenuar ndonjë të drejtë themelore të kërkuësës, dhe se mospajtimi me arsyetimin e gjykatës së apelit nuk mund të përbëjë arsye të mjaftueshme për vënien në lëvizje të gjykimit kushtetues (shih paragrafin 15 të vendimit).

6. Duke e parë të ndërlidhur këtë kriter me atë të shterimit të mjeteve juridike efektive, shumica ka konstatuar se procesi gjyqësor i përmbyllur nga Gjykata e Lartë, i kundërshtuar nga kërkuësja, nuk ka vendosur përfundimisht për themelin e çështjes, pasi nuk rezulton që kjo vendimmarrje të ketë cenuar të drejtën substanciale të pronës. Sipas shumicës, e drejta e pronës mund të mbrohet përmes procesit gjyqësor të themelit, i cili ishte ende në vijim e sipër në gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, për shkak se procedura e falimentimit nuk ishte mbyllur ende. Fakti se me një vendim të gjykatës së shkallës së parë është vendosur fillimi i procedurave të likuidimit të shoqërisë debitoare, për shkak të mospërmbushjes së kushteve të riorganizimit, nxjerr në pah se e drejta e pronësisë së kërkuësës është duke u trajtuar në procedura gjyqësore që kanë aftësinë juridike ta përcaktojnë dhe ta zgjidhin përfundimisht atë. Në përfundim, shumica ka vlerësuar se kërkuësja nuk legjitimohet t'i drejtohet kësaj Gjykate me ankim kushtetues individual për një vendimmarrje që mbante në zhvillim e sipër procedurën e falimentimit dhe nuk përbënte trajtim përfundimtar të të drejtave të kërkuësës (shih paragrafin 18 të vendimit).

7. Unë, gjyqtarja në pakicë, në këtë vendimmarrje, nuk pajtohem me këtë vlerësim të shumicës dhe nuk ndaj të njëjtën qasje për rrëzimin e kërkesës, konkretisht me argumentet e shumicës për moslegjitimitimin *ratione personae* të kërkuësës, pasi edhe vetë gjykatat, përfshirë Gjykatën e Lartë, nuk kanë evidentuar se kërkuësja nuk legjitimohej në këtë proces. Për këtë shkak, edhe kjo Gjykatë, si gjykatë e të drejtave themelore, duhet ta kishte analizuar në themel kërkesën e jo të mbyllte vlerësimin në një nga kriteret paraprake që është ai i legjitimitimit *ratione personae*. Për më tepër, për themelin e çështjes, edhe pse falimentimi i një shoqërie tregtare nënkupton dy faza, atë të likuidimit e më pas atë të deklarimit të falimentit, për efekt të gjykimit kushtetues, këto dy procedura nuk mund të konsiderohen të ndara, njëra paraprake (likuidimi) dhe tjetra përfundimtare (falimentimi). Kjo për vetë faktin se Kushtetuta kur përcakton juridiksionin e Gjykatës në nenin 131, pika 1, shkronja “f”, konsideron përfundimtare ato vendime që kanë vendosur për një çështje të caktuar deri në gjykimin në Gjykatën e Lartë, element i cili përmbushet në rastin konkret. Për këtë argument dëshiroj të eidentoj se vendimi i mbledhjes së kreditorëve në rastin konkret nuk mund të konsiderohet një vendim i ndërmjetëm, në kushtet kur ai ka disponuar për themelin e çështjes, pra për likuidimin e shoqërisë debitoare dhe ndërhyr në të drejtat kushtetuese individuale, si e drejta e pronës, ndaj, për qëllime të kontrollit kushtetues, ai duhet të konsiderohej me natyrë përfundimtare.

8. Nisur nga sa më lart, konstatoj se në rekursin e saj kërkuësja ka ngritur pretendime për sa i përket zbatimit të gabuar nga gjykata e apelit të ligjit për falimentimin lidhur me të drejtën e votës së kreditorit të siguruar në vendimmarrjen e mbledhjes së kreditorëve në rastin kur shoqëria debitoare në falimentim duhet të riorganizohet ose të likuidohet, pretendime, të cilat, në thelb, kanë të bëjnë me të drejtën e aksesit, ashtu sikundër edhe me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor, të cilat kanë natyrë kushtetuese. Megjithatë, Gjykata e Lartë, duke vendosur mospranimin e rekursit, nuk u ka dhënë përgjigje këtyre pretendimeve të kërkuësës, që kanë të bëjnë me zbatimin e ligjit për falimentimin për të drejtën e votës së kreditorit të siguruar në rastin kur shoqëria debitoare në falimentim duhet të riorganizohet ose të likuidohet, për më tepër kur ajo është ndodhur përpara dy vendimeve të gjykatave më të ulëta që kanë mbajtur qëndrime diametralisht të kundërta. Në këtë drejtim, gjykata e shkallës së parë e ka vlerësuar të drejtë pjesëmarrjen e kërkuësës në të gjitha vendimmarrjet e mbledhjes së kreditorëve, për sa kohë

pretendimet e paraqitura prej saj nuk janë kundërshtuar nga administratori i falimentimit ose nga ndonjë kreditor tjetër me të drejtë vote, ndërkohë që gjykata e apelit ka arsyetuar se kërkuuesja, në cilësinë e kreditores së siguruar, nuk ka të drejtë vote referuar nenit 64 të ligjit për falimentimin.

9. Edhe pse fakti i pasjes së dy vendimeve diametralisht të kundërta, në vlerësimin tim, nuk sjell apriori cenim të së drejtës për proces të rregullt, mënyra sesi kanë vepruar gjykatat, në rastin konkret, ka sjellë një mënyrë të ndryshme analize dhe vlerësimi ligjor të çështjes nga ana e tyre, çka impononte për Gjykatën e Lartë ushtrimin e rolit të saj si gjykatë e ligjit, për të verifikuar pikërisht mënyrën e zbatimit të ligjit nga gjykatat më të ulëta. Ajo gjykatë ka disponuar sipas nenit 480 (shkronja “a”) të KPC-së, që përcakton se mospranimi i rekursit bëhet për shkaqe të ndryshme nga ato që lejon ligji, por pa treguar se përse shkaqet e ngritura në rekursin e kërkueses nuk përfshihen në ato të parashikuara nga neni 472 i KPC-së, sipas përmbajtjes së tij në kohën e depozitimit të rekursit, duke qenë kështu haptazi të pabazuara, ndërkohë që Gjykata e Lartë kishte marrë dijeni për vendimin e datës 7.6.2023, të Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Vlorë, me anë të të cilit ishte vendosur fillimi i procedurave të likuidimit të shoqërisë “A&B Group” sh.p.k., për shkak të mospërmbushjes të kushteve të riorganizimit. Po kështu, Gjykata e Lartë në mënyrë formaliste, me arsyetim de plano, pa asnjë analizë, ka vlerësuar se gjykatat më të ulëta kanë respektuar ligjin material, duke e interpretuar dhe zbatuar drejt atë, megjithëse ato kanë mbajtur qëndrime të ndryshme për sa i përket zbatimit të ligjit në rastin konkret, duke i mohuar në këtë mënyrë kërkueses të drejtën kushtetuese të aksesit të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor.

10. Në këtë kuptim, nuk rezulton që kërkuuesja të ketë marrë përgjigje për pretendimet e saj, pavarësisht se në përputhje me jurisprudencën kushtetuese asaj i lindte e drejta për të pasur një zgjidhje përfundimtare për mosmarrëveshjen objekt gjykimi, në mënyrë që aksesit në gjykatë të ishte substantiv dhe jo thjesht formal. Po kështu, në kuadër të standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor, vlerësoj se vetëm një vendim i arsyetuar i jep mundësinë Gjykatës të vlerësojë nëse gjykatat e zakonshme kanë marrë në shqyrtim pretendimet kryesore të kërkueses dhe mënyrën se si i kanë trajtuar ato. Veçanërisht kur bëhet fjalë për pretendime me natyrë kushtetuese, në kuadër të parimit të subsidiaritetit që udhëheq raportet ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të zakonshëm gjyqësor, mungesa e arsyetimit të Gjykatës së Lartë e vë në vështirësi/pamundësi Gjykatën për të vlerësuar nëse ajo i ka marrë në shqyrtim dhe nëse i ka vlerësuar ato pretendime.

11. Për sa më lart, vlerësoj se, referuar natyrës kushtetuese të pretendimeve të parashtruara në rekurs, siç është e drejta e aksesit lidhur me standardin e arsyetimit kur kemi të bëjmë me të drejtën e pronës, Gjykata e Lartë, në ushtrim të funksionit të saj, duhej të kishte mbajtur një qëndrim të shprehur në drejtim të interpretimit dhe zbatimit të ligjit, në përputhje edhe me parimet kushtetuese dhe praktikën e kësaj Gjykate, ashtu edhe në drejtim të bazueshmërisë në themel të shkaqeve të rekursit që kishin të bënin me aspekte kushtetuese të procesit gjyqësor. Në këto kushte, në kontekst të rrethanave të rastit konkret, mospranimi i rekursit të kërkuesesve nga Gjykata e Lartë, duke u mjaftuar vetëm me parashtrimin në vendim të shkaqeve të rekursit dhe me arsyetimin de plano se këto shkaqe nuk janë nga ato të parashikuara nga ligji, pa u dhënë përgjigje të arsyetuar pretendimeve me natyrë kushtetuese, të çon në përfundimin se zbatimi i ligjit procedural nga ajo është haptazi i paarsyeshëm dhe vë në dyshim të drejtën e aksesit të kërkueses në drejtim të së drejtës për ankim efektiv në një gjykatë më të lartë. Për pasojë, kemi cenim të së drejtës së aksesit substancial të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor.

12. Në përfundim, unë, gjyqtarja në pakicë, në përmbledhje të argumenteve të mësipërme, vlerësoj se pretendimi i kërkueses për cenimin e së drejtës së aksesit substancial të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor nga Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë është i bazuar,

prandaj duhej të ishte vendosur pranimi i pjesshëm i kërkesës dhe dërgimi i çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.

Anëtare: Sonila Bejtja